

ಗದ್ಯ ಭಾಗ

ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ

ಒಣಮರದ ಗಿಳಿ

ಗದ್ಯಪಾಠ-01

ಅ.ರಾ. ಮಿತ್ರ

1. ಇಂಥಾ ಒಣಮರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೇ?

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ ಬರೆದಿರುವ “ಮಹಾಭಾರತ ಪಾತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳು” ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಒಣಮರದ ಗಿಳಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಗಿಳಿಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಒಣಮರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಗಿಳಿಯನ್ನು ಅದರ ತತ್ವನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಇಂದ್ರನು ಹೀಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಏನಾದರೂ ವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಹೀಗೆಂದು ಇಂದ್ರನು ಕೇಳಿದನು.

2. “ಏನಾದರೂ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ”?

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ ಬರೆದಿರುವ “ಮಹಾಭಾರತ ಪಾತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳು” ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಒಣಮರದ ಗಿಳಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಗಿಳಿಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಒಣಮರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಗಿಳಿಯನ್ನು ಅದರ ತತ್ವನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಅವನು ಗಿಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಇಂದ್ರನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

3. “ಅದರ ಈಗಿನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಾರೆ”.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ ಬರೆದಿರುವ “ಮಹಾಭಾರತ ಪಾತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳು” ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಒಣಮರದ ಗಿಳಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಿಳಿಯು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿತು. ಇಂದ್ರನು ಗಿಳಿಯ ತತ್ವನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಏನಾದರೂ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಎಂದಾಗ ಗಿಳಿಯು ಮರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರುಗಿ ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಕಾರನ ಕೇಳಿದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿತು.

ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ

ಗದ್ಯಪಾಠ-02

ಶ್ರೀ.ಪಂಡಿತರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು

1. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಆಟವೇ ನಡೆಯದು.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ‘ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತನ ಸಂಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಸಮಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಿ-ಮಸಿಗಿಂತ ಕೃಷಿ ಮಹತ್ವದ್ದು ಅಂದರೆ ದೇಶದ ಸೈನಿಕರು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಿಂತ ಕೃಷಿ ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು ಅಸಾಧ್ಯ.

2. ರೈತರು ನಿರಾಶಾವಾದಿಗಳಾದರೆ ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ ‘ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರೈತರನ್ನು ಕಾಣುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಅವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕದಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಎಂದು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಬದಕು ಕೃಷಿಕರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದರೂ ಅವರೆಲ್ಲರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ರೈತನನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಮನದಾಳದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಮೋಸ, ವಂಚನೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ 'ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಕೃಷಿಕರ ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳಪೆ ಬಿಜ ಸಿಕ್ಕರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ, ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಮೋಸ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

4. ಸಾಹಿತಿಗಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಸಮಾಜವು ಪ್ರಗತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ತುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರೆದಿರುವ 'ಅಸಿ-ಮಸಿ-ಕೃಷಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಅಸಿಗಿಂತ (ರಕ್ಷಣೆ) ಮಸಿ (ಸಾಹಿತ್ಯ) ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'ಪೆನ್ನು ಖಡ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಹರಿತ' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಲೇಖನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರಳಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವವಿರುತ್ತದೆ, ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತರಬಹುದು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸತ್ವದಿಂದ ಇಂತಹ ಸಾಹಿತಿಗಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ತುಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ

ಗದ್ಯಪಾಠ-03

ಶ್ರೀ. ಆರ್.ಎಂ. ಕಲ್ಲನಗೌಡ

1. 'ಅರಿ ಹರಿಯುವುದರ ಬದಲು, ಗುಡ್ಡಿನ ಹರಿದು ಕಣ್ಣು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟವು'

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪುಟ್ಟರಾಜ ಹುಟ್ಟಿದ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಹಿಂದೇ ಬರೀ ನಾಟೀ ವೈದ್ಯವಿತ್ತು. ಅವರು ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡಿಗೆ ತೊನಸಿ (ನಾಯಿಯ ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಳು) ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು ಕೈಚಾರಿ ಕಣ್ಣು ಒಳಗೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟವು ಅದು ಅರಿ ಹರಿಯುವುದು ಬದಲು ಗುಡ್ಡಿನ ಹರಿದು ಕಣ್ಣು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

2. ಮಗು ಇಂದಿನಿಂದ ಇದು ನನ್ನ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಅಲ್ಲ

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಾವನವರು ಪುಟ್ಟರಾಜರಿಗೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ನುಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪುಟ್ಟರಾಜರು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ನುಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮಾವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ನುಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ತಾವು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾವನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ಅವನು ಬಂದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ತಾಯಿ,

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತಾಯಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿಗಳ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಮಗನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಾಗ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಸಂಚಾರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯು ಹೊಳೆ ಆಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಕಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಪುಟ್ಟರಾಜನನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದರು. ಸಂಗೀತದ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನಾದ ಮುದ್ದು ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿದ ತಾಯಿಗೆ ಅಂತಃಕರಣ ತುಂಬಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

4. ಸಮಾಜದ ಹಣದಿಂದ ನನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತಾಯಿ ಪುಟ್ಟರಾಜರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೃದುವಾಗಿ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಮನಸ್ಸು ದೃಢಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾಯಿಗೆ ಮೃದುವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

5. ಅವರ ಬಾಹ್ಯ ಕಣ್ಣು ಅರಳಿಸಿದರು ಅಂತರಂಗದ ಕಣ್ಣು ಅರಳಿತ್ತು.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂಟುವರ್ಷದ ಬಾಲಕ ಪುಟ್ಟಯ್ಯಜ್ಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗಿಂತ ಬಲುಬೇಗ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡರು. ಗುರುಶಿಷ್ಯರು ಇಬ್ಬರು ಅಂಧರಾದರು ಅವರ ಬಾಹ್ಯ ಕಣ್ಣು ಅರಳಿಸಿದ್ದರೂ ಅಂತರಂಗದ ಕಣ್ಣು ಅರಳಿತ್ತು ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತು

ಗದ್ಯಪಾಠ-04

ಶ್ರೀ. ಕೆ.ಪು ಕೃಪಾಕರ ಮತ್ತು ಸೇನಾನಿ

1. ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯ ಉಳಿವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶಗೌಡ. ಕಲ್ಲನಗೌಡರವರು ಬರೆದ 'ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತು' ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ವರ್ಷಗಲ ವಿಕಾಸಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಂದರೆ ಮೀನು, ಕಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಸರೀಸೃಪಗಳಂತೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಂಕುಲಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು 'ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯ ಉಳಿವನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.' ಇತರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾಶವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯ ಉಳಿವಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ.

2. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಶಾಲೆ ಅದು

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶಗೌಡ. ಕಲ್ಲನಗೌಡರವರು ಬರೆದ 'ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತು' ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾವಿದನ ಸ್ವೋಪಜ್ಞತೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಶಾಲೆ ಅದು ತಾಯಿ - ಮಕ್ಕಳ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಐಕ್ಯತೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಮರಿಗಳು ಸಹ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಸಹ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದೆ.

3. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಮೇಶಗೌಡ. ಕಲ್ಲನಗೌಡರವರು ಬರೆದ 'ಹಕ್ಕಿಗೂಡುಗಳ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತು' ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಳಗೊಡೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಮಾಡ ಬಲ್ಲವು ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ಸೌಂದರ್ಯ ಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕಲ್ಪನೆಗೂ ಮೀರಿ ತನ್ನ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಶತುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂತತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅವು ಅಪ್ಪಟ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಿಯಂತೆ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

1. ನಿಜವಾದ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್‌ನ್ನು ಕುರಿತು ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಗುರುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕಿನ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯರಾಗುತ್ತಾರೆ.

2. ನನ್ನ ಕಾಫೀ ಕೂಡಾ ತುಂಬಾ ಚನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರನ್ನು ನೋಡಲು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ, ಒಡನಾಟ, ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

3. ನೀವೇ ಕಾಫೀ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡೋಣ

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫೀಯನ್ನು ತಂದು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು 30-35 ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸಹ ಇಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಮನಶಾಂತಿ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಫೀ ಕಪ್ಪುಗಳು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

4. ನೀವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ನೀವೆಲ್ಲ ಎಂಥ ಕಪ್ಪು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಫೀ-ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಫೀಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ಕಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಕಾಫೀ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳುವಾಗ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಸೆ ಆದರೆ ಈ ಆಸೆಯೇ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕಾಫೀ ಜೀವನವನ್ನು ಕಪ್ಪು ಹಣ, ಆಸೆ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಲಿಸಿ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

1. ಅಲ್ಲಿನ ಒಳ ಥೇಟರ್ ನಲ್ಲಿ 3ಡಿ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಾರಾಲಯ ನೋಡಿದೆವು,

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಸವ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲರವರು ಬರೆದಿರುವ ಗದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ತಾರಾಲಯಕ್ಕೆ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ಸತೀಶನ ಜೊತೆ ತಾರಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತಾರಾಲಯದಲ್ಲಿ 3ಡಿ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. 'ಇವರೆಲ್ಲ ಬಸ್ಸೋ ರೈಲೋ ಹಿಡಿಯಲು ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದರು'

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಸವ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲರವರು ಬರೆದಿರುವ ಗದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಲಂಡನ್‌ನ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಲಂಡನ್ ಬದುಕಲು ತುಂಬಾ ದುಬಾರಿ ಊರು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಬಳಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಜನರ ಕಷ್ಟತನ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

3. ಲಂಡನ್ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಸವ ಪ್ರಭು ಪಾಟೀಲರವರು ಬರೆದಿರುವ ಗದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಲಂಡನ್ ನಗರ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೋಶದಮೇಲೇರಿದಾಗ ಲಂಡನ್ ನಗರವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನೋಡಬಹುದು, ಆಗ ಲಂಡನ್ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಡುವೇ ಥೇಮ್ಸ್ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಔದ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಗರ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ

ಗದ್ಯಪಾಠ-07

ಶ್ರೀ.ಕುವೆಂಪು

1. 'ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಿ ಕುಣಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು'

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪುರವರು ಬರೆದ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗೋಪಾಲನು ತನ್ನ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಬನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ, ಕೇದಿಗೆ ಹೂ, ಸಂಪಿಗೆ ಹೂ, ಪರ್ವತಬಾಳೆಯ ಹೂ ಗೋರಂಟಿಯ ಹೂ ಅರಳಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಳೆಬಿಲ್ಲುಗಳು ಕುಣಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

2. "ಆಗೋಪಾಲನ ಕೊಡಬೇಕು ನಾವು ಉಣಬೇಕು.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪುರವರು ಬರೆದ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು ಗೋಪಾಲನು ನನಗೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾಡು ದಾಟಿ ಬರುವಾಗ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರ ಜೊತೆ ಆಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ತಾಯಿ ಅವರಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

3. " ಈ ಮಗುವಿಗೆ ಬಡತನದ ಬವಣೆ ಏಕೆ?"

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪುರವರು ಬರೆದ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗೋಪಾಲನ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬೆಳೆಸಿದೆ ಆದರೆ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ತಿಳಿಸದೇ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ದೇವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬೇಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

4. "ಅಮ್ಮನ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು"

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುವೆಂಪುರವರು ಬರೆದ ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಎಂಬ ನಾಟಕದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗೋಪಾಲನು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲನು ಭಯಗೊಂಡು ತಾಯಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಅವನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗ

ಏಣಿ

ಪದ್ಯ-01

ಶ್ರೀಮತಿ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ

1. ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಹೇಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಏಣಿ' ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಏಣಿಯು ತನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಏಣಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೈ ಬಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಅದರ ಸಹಾಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

2. ಇವರಿಗೆ ಭಾರ ಹೊತ್ತುವರ ಕಾಳಜಿಯೇ ಇಲ್ಲ

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಏಣಿ' ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಏಣಿಯು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾರ ಹೊರುವಾಗ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಜನರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವಾಗ ಪಡುವ ಕಷ್ಟ ಯಾರಿಗೂ ಅರಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಪಡದೆ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿಸಿದವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆಯುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

3. ನಾನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಶಿಖಂಡಿಗಳು?

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಏಣಿ' ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಏಣಿಯು ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದವರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜನರು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆ ಹೊತ್ತು ಹಾರಾಡಿದರೂ ಅವರು ಏಣಿಯ ಸಹಾಯದಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಣಿ ಅವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ.

4. ನಮ್ಮತೆಗೆ ನಾ ಕರಗುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಏಣಿ' ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಏಣಿಯು ಜನರ ವಿನಯಕ್ಕೆ ಕರಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಏಣಿಯು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದ ಜನರ ಸೊಕ್ಕು ಕರಗಿ ಭೂಮಿ ಶಾಶ್ವತವೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅದು ನಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಅದು ನಮ್ಮತೆಗೆ ಕರಗಿ ಬೆಳೆಯ ಬಲ್ಲವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಹಾಡು

ಪದ್ಯ-02

ಡಾ||ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ

1. ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆದನು

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ರಚಿಸಿರುವ 'ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಹಾಡು' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿ, ಮಗ ಅರಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿ, ಮಗ, ಅರಮನೆಯ ಮೋಹವನ್ನು ತೊರೆದು ಯಾವ ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ವೀರನಂತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೊಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಕಾಡ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ ಹೊಳೆಯು ಕೋಡಿಯಂತೆ ಹರಿಯಿತು.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ರಚಿಸಿರುವ 'ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಹಾಡು' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು 'ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಗಳು ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ತನ್ನ ಮರಿಗೆ ಗುಟ್ಟುಕು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆಕಾಶದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಕಾಡು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊಳೆಯು ಕೋಡಿಯಂತೆ ಹರಿಯಿತು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದರು.

ಸವಿಚ್ಛೇತ್ರ

ಪದ್ಯ-03

ಶ್ರೀ.ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ

1. ನೆಲದಮ್ಮ ನವವಧವೆ ಆದಳಂತು!

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವರಾಜ ಸಾದರವರು ಬರೆದಿರುವ 'ಸಿನಿಫಸರಸುತ್ತು' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿರುವ ಸವಿಚ್ಛೇತ್ರ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಚೈತ್ರ ಮಾಸಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕವಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯುಗಾದಿ ಆದಿಯ ಸೊಗಸು ಸುಗ್ಗಿಯನ್ನು ತಂದಿತು. ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೊಸ ಕಳೆಯು ತುಂಬಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಗಳ ಬರೆದ ಚೈತ್ರದ ಹಾಗೆ ನೆಲದಮ್ಮ ನವವಧವೆ ಆದಳು ಎಂದು ಚೈತ್ರಮಾಸದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ನೆಲ ಮುಗಿಲ ವಾಲಗವೆ ನಡೆದಂತಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವರಾಜ ಸಾದರವರು ಬರೆದಿರುವ 'ಸಿನಿಫಸರಸುತ್ತು' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿರುವ ಸವಿಚ್ಛೇತ್ರ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮೈಕೊಡವಿ ಎದ್ದು ಹೊಸ ಚೈತ್ರದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂತಸದಿಂದ ಹಾರಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಕವಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಚೈತ್ರದ ಚೈತ್ರ, ಉತ್ಸಾಹ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಸಂತಸ, ಸಂಭ್ರಮ ಅವಗಳ ಹಾಡಿನ ಪ್ರತಿದ್ವನಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲ-ಮುಗಿಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

3. ಎಲ್ಲರದೆಗಳ ತುಂಬ ಸವಿಚ್ಛೇತ್ರವು.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವರಾಜ ಸಾದರವರು ಬರೆದಿರುವ 'ಸಿನಿಫಸರಸುತ್ತು' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿರುವ ಸವಿಚ್ಛೇತ್ರ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಯುಗಾದಿಯ ಹೊಸ ವರುಷದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಹಿ ನೆನಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕಿ ಕೊಳೆ ತೆಗೆದಂತೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತು ಬೆಲ್ಲದ ಸವಿಯ ಸಿಹಿಯನ್ನು ಸವಿದಂತೆ ಚೈತ್ರ ಮಾಸವು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಹಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸವಿ ಸವಿಯುವಂತೆ ಚೈತ್ರವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸವಿಚ್ಛೇತ್ರವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸದ್ದು ಮಾಡದಿರು!

ಪದ್ಯ-04

ಡಾ||ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ

1. 'ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ನೀ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸು'

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿ.ಪಿ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಸದ್ದು ಮಾಡದಿರು' ಎಂದು ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿಯು ಮಾನವನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಪೂರವು ತಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಕರಗುತ್ತದೆಯೋ ದೀಪದೆದುರು ಕತ್ತಲೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಸರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಬದುಕನ್ನು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಯಾರಿಗೂ ಅರಿವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

2. “ಸಿಡುಕು ಮಿಡುಕನ್ನು ತೊರೆದು ಮೌನಿಯಾಗು”

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಿ.ಪಿ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಸದ್ದು ಮಾಡದಿರು’ ಎಂದು ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಸೌದೆಯಂತೆ ಬುಸುಗುಡದೆ ಸಿಡಿಮದ್ದು ಬರೇ ಸದ್ದು ಮಾಡುವಂತೆ ಬದುಕದೆ ರವಿಕಿರಣಕ್ಕೆ ಮೌನವಾಗಿ ಇಬ್ಬನಿಯು ಕರಗುವಂತೆ ಸಿಡುಕು ಮಿಡುಕನ್ನು ತೊರೆದು, ಮೌನವಾಗಿ ಬಾಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಗುರಿ

ಪದ್ಯ-05

ಶ್ರೀ.ಎಂ.ಜಿ.ಅಡಿಗ

1. “ದಾಳಿ ಬಂದೊಡನೆ ಶರಣೆಂಬ ಹೆಣ್ಣನವು”

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ಬರೆದಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಗುರಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಗಾಳಿ ಬಂದ ಕಡೆ ತಿರುಗುವಂತೆ ಹೇಡಿತನವು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ದಾಳಿ ಬಂದೊಡನೆ ಶರಣೆಂಬ ಹೆಣ್ಣನವು ಬೇಡ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಡಿತನವಿದ್ದರೆ. ಏನನ್ನು ಸಾದಿಸಲು ಸಾದ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. “ಒಂದು ಜೀವನಕೇಕೆ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯಗಳು”

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ಬರೆದಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಗುರಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ದೇಹದೊಳಗೆ ಒಂದೇ ಆತ್ಮವು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಹೆಗ್ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ‘ಪರರಹಿತ ಬಳಲುತ್ತಿರಲದುವೆ ಜೀವನವು’

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ಬರೆದಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಗುರಿ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನರನೊಳಗೆ ನಾರಾಯಣನ ರೂಪವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಸುರಲೋಕದ ಮೈಸಿರಿಯನ್ನು ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಪರರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯ ಬೇಕು. ಅದೇ ಜೀವನ ಹೀಗೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಪರರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರರಾಗಿರಬೇಕು.

ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ

ಪದ್ಯ-06

ಜನಪದಗೀತೆ

1. ‘ಭಾವಾ ತಂದಾನೋ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ’

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಗೀತೆಯಾದ ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆಯ ಸೊಬಗು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣು ಬಾಗಿದೆ ಹಾಗೆ ಕೆರೆಯು ಸಹ ಬಾಗಿರುವ ರೀತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾವ ಎಂದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಕ್ಕರೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆಗುವ ಹುಡುಗ ಅಥವಾ ಮಾವನ ಮಗನನ್ನು ತುಂಬಾ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು.

2. 'ಕಪ್ಪಕ್ಕಿ ಬಾಯ ಬಿಡುತಾವೆ'

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಗೀತೆಯಾದ ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೆರೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆಯ ಅಂದವನ್ನೆ ನೋಡಲು ಶಿವನು ಬಂದು ಯೋಗಿಯಂತಾಗಿದ್ದಾನೆ ಅಂದರೆ ಇದರ ಸೊಬಗು ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು ಅಲ್ಲದೇ ಕಪ್ಪಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬಾಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತವೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. 'ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆದಾಬೆ ಬಾಳ ಮೀನು'

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಗೀತೆಯಾದ ಮೂಡಲ್ ಕುಣಿಗಲ್ ಕೆರೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೆರೆಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಕೊಂದು ಹಾರುಕೋಲು, ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಕೋಲು ಅದನ್ನು ನೂಕಲು ನೂಕುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಲು ಮತ್ತು ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೀನುಗಳು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುತ್ತಿವೆ ಅಂದರೆ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಚನಗಳು

ಪದ್ಯ-07

ಬಸವಣ್ಣನವರು

1. "ನೀರ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯೆ"

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ವಚನಗಳು' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ನಿಜವಾಗಿ ಹೋಂದಿರಬೇಕಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಜನರು ನೀರನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರು ಮರ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರು ಬತ್ತುವ ಜಲವ ಒಣಗುವ ಮರವ ಮೆಚ್ಚಿದವರು ದೇವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಆಚಾರಣೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2. 'ವೇದಾಂತವನೋದಿ ಫಲವೇನಯ್ಯಾ?'

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಸೊನ್ನಲಿಗಿಯ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯೆ' ಎಂಬ ವಚನಗಳಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಸೊನ್ನಲಿಗಿಯ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯೆ' ನವರು ವೇದಾಂತದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೇದಾಂತವು ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಇಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ವೇದಾಂತ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮನಾಗದ ಮೇಲೆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಓದಿ ಫಲವೇನು.

3. "ಅಗಲಿದ್ದು ಫಲವೇನು ಬಾನವಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕ"

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ವಚನಗಳು' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವಿರಬೇಕು. ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ನೆರಳು ನೀಡದ ಮರ, ಹಾಲು ಕೊಡದ ಹಸು, ಗುಣವಿಲ್ಲದ ರೂಪದಿಂದ ಯಾವ ಫಲವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

1. “ಶಿವಶಿವ ಕಾದಿಗಲಿದವು”

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿರಾಟರಾಜನ ಮಗನಾದ ಉತ್ತರಕುಮಾರನು ಬೃಹನ್ನಳೆ ವೇಷಧಾರಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಕೌರವರ ಭಯಂಕರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೆಸದರಿ ರಣರಂಗದಿಂದ ಓಡಲು ತೊಡಗಿದಾಗ ಬೃಹನ್ನಳೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಅರ್ಜುನನು ತಡೆದು, ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಓಡುವುದು ಪಾಪವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಅಂಜುಬುರುಕುತನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿದ ಉತ್ತರಕುಮಾರನ ಪೌರುಷದ ಬಗ್ಗೆ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

2. “ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ”

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೌರವ ಸೇನೆಯಮ್ಮ ಕಂಡು ಹೆದರಿದ ಉತ್ತರನು ಕೌರವ ಸೇನೆಯೋಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ತನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ರಥದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಧುಮುಕಿ ಬದುಕಿದೆ ಎಂದು ಕೆದರಿದ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.

3. “ನಾಡನರಿಯೋಲ್ ಹಲುಗಿರಿಯೆ ಬಿಡುವೆನೆ”

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಜುನ ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಉತ್ತರನು ಹೆಂಗಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಕೌರವ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಹುದೆಂದು ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. ಆದರೆ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೌರವ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಹೆಂಗಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಜಂಭದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ಈಗ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದು ಅಜುಬುರುಕ ನರಿಯಂತೆ ಓಡಿಹೋಗಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ‘ಕಾದು ನಡೆ’ ಎಂದು ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

4. “ಎಮ್ಮರಮನೆಯ ನಾರಿಯರೆ ಸಾಕು”

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯವನು ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಕೌರವ ಸೇನೆಗೆ ಹೆದರಿ ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರನಿಗೆ ಅರ್ಜುನನು ಈ ರೀತಿ ಯುದ್ಧರಂಗದಿಂದ ಓಡಿಹೋದರೆ ಪಾಪ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಉತ್ತರನು ಯುದ್ಧರಂಗದಿಂದ ಓಡಿಹೋದ ಪಾಪವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ವೀರ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರುವುದು ಬೇಡ ಇಂದ್ರ ಪದವಿಯೂ ಬೇಡ ಸುರರ ಸತಿಯರೂ ಬೇಡ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಯ ನಾರಿಯರೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ.ಫೈರೋಜ.ಎಂ.ಫಾಲಾಯಾತ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕನ್ನಡ ಆಂಗ್ಲೋ ಉರ್ದು ಬಾಲಕರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಗದಗ, ತಾ/ಜಿ :- ಗದಗ 582101
ಮೋ.ನಂ:9886914021/8073240963